

Beleidsplan Luxor Theater 2025-2030

Luxor neemt als theater in de historische binnenstad een unieke plek in Zutphen in, en dat doet het al meer dan honderd jaar. Opgericht in 1918, is Luxor het op drie na oudste nog in bedrijf zijnde filmtheater van Nederland. Tegelijkertijd is Luxor eigentijds en springlevend, en onderscheidt het zich door de brede, zeer actieve programmering. De afgelopen vijf jaar (2020-2025) heeft Luxor zelfs een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt. Die koers willen we de komende vijf jaar aanhouden.

Visie

Luxor positioneert zich als een innovatief cultureel platform dat film gebruikt om maatschappelijke verhalen te vertellen en samen te brengen. Onze visie draait om creativiteit en de ambitie om met vernieuwende concepten een divers publiek te bereiken en te inspireren.

Missie

Onze missie is de filmkunst levend houden en een groot en gemêleerd publiek deelgenoot maken van de kunstzinnige en maatschappelijke zeggingskracht van film. In een wereld waarin bewegend beeld alomtegenwoordig en verkrijgbaar is, onderscheidt het Luxor Theater zich door:

- een rijk geschakeerde programmering van internationaal cinematografisch erfgoed tot de hedendaagse kwaliteitscinema;
- programmering op maat, verankerd in de lokale, landelijke én internationale context en gericht op een divers publiek;
- een gedifferentieerd aanbod op het gebied van film- en media-educatie;
- zijn positionering als vitaal onderdeel van het culturele leven van Zutphen.

Terugblik op 2020-2025

In de periode 2020-2025 heeft Luxor zich op een groot aantal punten sterk ontwikkeld.

- De stijgende lijn van bezoekersaantallen heeft zich (ondanks de terugval door corona) doorgezet, waardoor we het streefaantal van 25.000 bezoekers hebben gehaald (ter vergelijking: in 2015 bedroeg dit aantal nog minder dan 10.000).
- Van een 'tweede run'-theater, dat nieuwe films pas na acht weken mocht vertonen, is Luxor een premièretheater geworden dat films aanbiedt op het moment dat ze uitkomen, waardoor het programma veel actueler is geworden.
- Er is een tweede zaal gerealiseerd waarmee de diversiteit van de programmering is toegenomen.

- Luxor is lid geworden van Cineville, waarmee een nieuw publiek is aangeboord.
- Luxor is lid geworden van streamingdienst PICL. Met deze service bereiken we ook mensen die aan huis zijn gekluisterd of 's avonds liever niet de deur uit gaan.
- Het aantal voorstellingen is gestegen naar 40 per week (los van bijvoorbeeld schoolvoorstellingen en andere voorstellingen buiten het reguliere programma om) ofwel 2080 per jaar. Daarmee is het meer dan verdubbeld, waardoor Luxor meer eigen inkomsten genereert.
- In Zaal 1 zijn de projectieapparatuur en de geluidsapparatuur (met steun van het Filmfonds) geheel vernieuwd en zijn theaterverlichting en airco geïnstalleerd.
- Het theatercafé is aanzienlijk verbeterd, zodat ook hier meer eigen inkomsten vandaan komen.
- In 2021 werd met de verhoging van de gemeentelijke subsidie de bedrijfsvoering geprofessionaliseerd, zodat aansturingsfuncties niet meer door vrijwilligers maar door (parttime) betaalde krachten worden bezet, waarmee de continuïteit en de bestaanszekerheid van de organisatie is gewaarborgd en er tevens een kwaliteitsverbetering is gerealiseerd.
- Luxor heeft een gezonde financiële positie, 73% van de omzet is afkomstig van eigen verworven middelen. De liquiditeit is stabiel.
- De organisatie is overgegaan naar het Raad van Toezicht-model.
- Luxor heeft aansprekende nieuwe initiatieven genomen zoals 'Glorious Luxorious' en het Nederlands Poëziefilm Festival.
- De naamsbekendheid van Luxor is door het Nederlands Poëziefilm Festival en het succesvolle zomerprogramma 'Zeman aan de IJssel' sterk toegenomen.

Gericht op de toekomst 2025-2030

Verbindende rol in de samenleving

Film is een toegankelijke en betaalbare manier om mensen overal van kunst en cultuur te laten genieten. Film is daardoor al jaren de beste bezochte cultuuruiting in ons land. Meer dan de helft van de Nederlanders gaat naar de film en met zijn allen gaan we zo'n 30 miljoen keer per jaar naar de bioscoop of het filmhuis. Met bekenden en onbekenden genieten we van de nieuwste films. De hele zaal leeft mee met wat er allemaal gebeurt. Filmkijken in het filmhuis of in de bioscoop is een sociale manier van kijken. Luxor staat daarmee midden in de samenleving. We dragen bij aan onze cultuur, aan welzijn en welvaart, aan cohesie en aan deelname en ontmoeting.

Luxor zal daar ook de komende jaren op alle mogelijke manieren een invulling aan blijven geven, variërend van nomadisch programmeren tot talentontwikkeling, het aanbieden van activiteiten voor diverse andere doelgroepen, het aanhaken bij lokale initiatieven en samenwerkingen met culturele en maatschappelijke partners.

Diversiteit en inclusie

Film is het medium bij uitstek om dwars door maatschappelijke, culturele, economische, tijds- en landsgrenzen heen achter de horizon te kijken, een andere wereld te betreden en kennis te maken met de verhalen van andere mensen, op andere plaatsen, in andere

omstandigheden, met andere opvattingen, gewoontes, tradities. Doordat Luxor films van over de hele wereld vertoont, is het een venster op de wereld.

Luxor maakt ruimte voor 'cinema that changes the picture'. Daaronder vallen films die betrekking hebben op de LHBTI-thematiek. Waren deze films eerder veroordeeld tot vertoningen op zogeheten 'gay and lesbian' filmfestivals, tegenwoordig zijn ze een wezenlijk onderdeel van de reguliere filmhuis-programmering, waardoor ze een breed publiek bereiken.

De diversiteit van aanbod doet recht aan de samenleving van Zutphen, waarin allerlei nationaliteiten, etniciteiten en identiteiten hun plek hebben. Een goede film opent je ogen voor de ander. Hierdoor draagt Luxor bij aan de tolerantie en de cohesie binnen de samenleving.

In de komende jaren zal Luxor zich hier onverminderd voor blijven inzetten.

Lokaal verankerd

Luxor probeert een theater voor de hele stad te zijn. Dat doen we op verschillende manieren.

- in de zomer trekken we de wijken in met filmvertoningen in buurthuis Waterkracht, het DWK, 't Warnshuus in Warnsveld en het Middenhuis in Leesten. Samen met Musea Zutphen en Dat Bolwerck organiseren we Zutphen Openluchtfilm met voorstellingen in de binnentuinen van de Musea en Dat Bolwerck.
- We zijn partner van, of haken aan, bij plaatselijke evenementen en initiatieven als het Beethoven-festival, het Cellofestival, de Zomeracademie, de Cultuurnacht, Popronde Zutphen, Zutphen Pride, Orange the World, Keti Koti en Breien bij de Film.
- Scholen bezoeken Luxor graag voor schoolvoorstellingen.
- Luxor sponsort het Scholierenfilmfestival van het Eligant Lyceum.
- Samen met Stichting Henrick Baderorgel presenteren we jaarlijks in de Walburgiskerk een stille film met live orgelbegeleiding.
- Samen met het Zutphense Family Matters (Oplossingsgerichte advocatuur, mediation, overlegscheiding en coaching) organiseren we themabijeenkomsten op de UNESCO International Day of Families.
- Alliance Française houdt haar Café-bijeenkomsten in het theatercafé van Luxor.
- De filmgroep van de Oranjesociëteit maakt gebruik van Luxor.
- Luxor biedt Zutphense filmmakers, schrijvers, muzikanten e.d. gelegenheid om gratis gebruik te maken van Luxor om nieuw werk te presenteren.
- Een grote verscheidenheid aan Zutphense organisaties gebruiken Luxor en haar faciliteiten voor eigen activiteiten waarbij een film of kleinschalig theater wordt gebruikt.
- Luxor koopt als het even kan producten lokaal in en maakt zoveel mogelijk gebruik van lokale diensten.

Erfgoed en vernieuwing

Luxor reserveert een belangrijk deel van zijn programmering voor klassiekers. Niet vreemd, natuurlijk, voor een filmtheater dat is opgericht in 1918 en zijn eigen verleden zowel als het filmverleden koestert. Een deel van deze klassiekers zijn films die vanwege een jubileum zijn gerestaureerd en door distributeurs opnieuw in de theaters worden uitgebracht. Maar daarnaast onderscheidt Luxor zich door een stevig eigen aanbod van klassiekers die alleen in Luxor (en dus nergens anders) te zien zijn. We doen dit door thematische jaarprogramma's op te zetten met maandelijks een film uit het thema. Zo zijn de films in de thema's 'Luxor in Love' en 'Klassieke Amerikaanse literatuurverfilmingen' vertoond. In 2026 is het thema 'Luxor Verkleed' met de beste kostuumfilms.

Onder de noemer 'Het verleden van de toekomst' presenteren we de komende jaren een filmmarathon met oude sciencefiction-films, die een perfecte spiegel zijn voor onze blik op verleden, heden en toekomst.

Een apart onderdeel van onze programmering is de vertoning van stille films met livemuziek waarbij ook een rol is weggelegd voor ons bioscooporgel.

Het speciale zomerprogramma 'Zeman aan de IJssel' is een voorbeeld van de vernieuwing waar Luxor voortdurend naar zoekt. Voor het eerst werd de tweede zaal gedurende de hele zomerperiode (zeven weken lang) ingezet als landelijke showcase voor een internationaal gelauwerde filmmaker (de legendarische Tsjechische animatiepionier Karel Zeman), wiens films nog nooit in Nederland te zien waren. Hiermee wist Luxor publiciteit en publiek uit het hele land te trekken, en zelfs daarbuiten.

Deze manier van zomerprogrammering krijgt in de komende jaren een vervolg.

Een andere voorbeeld van vernieuwing is het in 2021 opgerichte Nederlands Poëziefilm Festival, dat werd opgericht in en door Luxor. Sindsdien zijn Luxor en Zutphen de trotse host van dit bijzondere filmfestival dat (met steun het Nederlands Letterenfonds, VSB-fonds, het Cultuurfonds en de Gemeente Zutphen) jaarlijks filmmakers, dichters en bezoekers van alle leeftijden trekt uit heel Nederland en Vlaanderen.

'Glorious Luxorious' (zie hierna) vond zijn oorsprong in 2021, beleefde intussen vijf edities en is van experiment intussen traditie geworden.

Onder de noemer 'Zutphense Makers' (in 2025 voor het eerst georganiseerd) nodigt Luxor in 2026 weer drie Zutphense filmmakers uit om hun werk en zichzelf te presenteren aan het publiek. Dit jaar i.s.m. OostPact ('de filmhub voor talent en industry professionals in het Oosten van Nederland'), die de formule van Zutphense Makers wil verspreiden naar andere filmtheaters in Gelderland en Overijssel.

Een goed voorbeeld van de manier waarop Luxor probeert het oude te verbinden met het nieuwe is de vertoning op woensdag 14 oktober 2026 van Sergej Eisensteins revolutionaire film *Pantserkruiser Potemkin*, voorafgegaan door een lezing over vrijheid en censuur door onze huidige burgemeester Wimar Jaeger. Dat is op de kop af 100 jaar

nadat de toenmalige burgemeester vertoning in Luxor verbood uit angst voor verstoring van de openbare orde.

Educatie

Als CJP-acceptant is Luxor financieel aantrekkelijk voor scholen die te maken hebben met een toch vaak gering budget voor culturele activiteiten. Naast schoolvoorstellingen via het cultuurmenu van de Muzehof biedt Luxor schoolvoorstellingen via landelijke instellingen als Eye Filmmuseum en festivals als IDFA, Cinekid en Movies That Matter.

Educatie betekent ook: films deskundig laten inleiden of nabespreken. Dit gebeurt veelvuldig. Een gewaardeerd onderdeel is ook de jaarlijkse cursus Film en filosofie, waarbij Flore Lutters telkens het oeuvre van een vooraanstaand filmmaker als uitgangspunt neemt.

Talentontwikkeling

Met Glorious Luxorious biedt Luxor een podium aan jonge filmtalenten uit Zutphen en omgeving om hun films op het grote doek te laten zien en zich zo te presenteren aan het publiek. Een vakjury geeft de makers feedback op hun werk en kent aan de beste film de door de Zutphense kunstenaar Jolan van der Wiel vervaardigde Glorious Luxorious Award toe. Deze jaarlijks filmwedstrijd heeft in korte tijd al bewezen een grote stimulans te zijn voor de deelnemers om zich verder als filmmaker te ontwikkelen.

Via het Nederlands Poëziefilm Festival laat Luxor jaarlijks circa 200 scholieren van het Eligant Lyceum en het Isendoorn College een korte poëziefilm maken. Deze films gaan op het NPF in première in de Buitensociëteit en zijn daarna gratis te zien in de Bibliotheek.

Door de voortrekkersrol die Luxor op veel vlakken speelt, heeft OostPact ('de filmhub voor talent en industry professionals in het Oosten van Nederland') het voornemen kenbaar gemaakt een deel van zijn activiteiten in Zutphen te willen aanbieden.

Podiumfunctie

De podiumfunctie van Luxor bestaat uit het organiseren van bijzondere concerten en literaire activiteiten. Dit is een sterk onderdeel van de profilering van Luxor geworden.

Voor de concerten slaagt Luxor erin bekende internationale artiesten aan te trekken, waar vanuit het hele land (en zelfs uit België en Duitsland) publiek op afkomt), alsmede Nederlandse topartiesten, die juist de intieme setting van Luxor en de goede akoestiek waarderen.

In literair opzicht heeft Luxor de afgelopen van zich doen spreken door de organisatie van het Nederlands Poëziefilm Festival, de Avond van de Poëzie Zutphen en de reeks Meander Live, waarin een dichter van naam een recent verschenen dichtbundel

integraal ten gehore bracht. Dit laatste bestond nog nergens, en is inmiddels op verschillende plekken (waaronder Amsterdam) gekopieerd.

In de komende jaren zal onder de noemer Republiek der Letteren onder meer een Literair Café worden georganiseerd.

Organisatie

Luxor is een stichting. De organisatie bestaat uit een Raad van Toezicht, een directeur-bestuurder, parttime betaalde staf, een publiciteitsmedewerker op ZZP-basis en zestig vrijwilligers.

De betaalde functies zijn:

- directeur (0,8 fte)
- medewerker techniek/projectie (0,8 fte)
- managementassistent (0,7 fte)
- huismeester (0,2 fte)
- financiële administratie (0,25 fte)

De betaalde functies zullen worden uitgebreid naar 3,0 fte en meer, wanneer extra werkzaamheden uit nieuwe taken (productiehuis, distributie) daarom vragen. Al het overige werk is onbezoldigd. Vrijwilligers zetten zich één dagdeel per week (of meer) in voor Luxor. Dat zijn dus 320 onbezoldigde uren per week of 12.480 uren per jaar.

Luxor is aangesloten bij Europa Cinemas Network (3146 zalen in 799 steden wereldwijd). Hierdoor profiteert Luxor mee van een Europese subsidieregeling voor de vertoning van artistieke Europese films. Voor toelating tot dit netwerk geldt een strenge selectie. Het lidmaatschap is dus tevens een kwaliteitskeurmerk.

Luxor is lid van de Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters, de landelijke brancheorganisatie, en van het Gelders Film-vertoners Overleg, de koepel van filmtheaters in de provincie.

Luxor is een van de culturele basisinstellingen van de Gemeente Zutphen en neemt deel aan het periodieke Collegiaal Overleg van de directies van deze instellingen.

Publiek

Luxor heeft in zijn beleidsplan 2020-2025 de ambitie uitgesproken te groeien van 20.000 naar 25.000 bezoekers per jaar. Dat doel is bereikt. In de periode 2025-2030 hopen we door te groeien naar ten minste 30.000 bezoekers per jaar.

Het merendeel van de bezoekers komt uit Zutphen en Warnsveld. Een deel van de groei is toe te schrijven aan de (veelal uit de Randstad afkomstige) nieuwe inwoners van Zutphen, vanwege Noorderhaven en de in corona-tijd toegenomen populariteit van Zutphen als woonplaats.

Ook het lidmaatschap van Luxor (per januari 2025) van Cineville en het toegenomen weekend-toerisme hebben voor meer publiek gezorgd.

Dat Luxor ook een duidelijke regio-functie heeft, blijkt uit het aantal filmliefhebbers uit omliggende dorpen (Eefde, Gorssel, Harfsen, Almen, Lochem, Voorst, Empe, Tonden, Brummen, Dieren, Leuvenheim, Vierakker, Baak, Wichmond, Steenderen, Vorden) dat ons weet te vinden.

Het Nederlands Poëziefilm Festival en het zomerprogramma 'Zeman aan de IJssel', beide initiatieven van Luxor, brachten bezoekers uit heel Nederland en Vlaanderen naar Zutphen.

De bioscoopmonitor van brancheorganisatie NVBF over 2024 meldt een daling van het aantal bioscoopbezoekers met 6% tegenover een stijging van het aantal filmhuisbezoekers met 7,1%. De stijging van het aantal bezoekers van Luxor was in diezelfde periode liefst 10,4%.

Met de toename van het publiek is ook de gemiddelde leeftijd van het publiek omlaag gegaan. Nog steeds komen er veel ouderen (en gelukkig maar, Zutphen is nu eenmaal een stad met veel ouderen), maar er komen nu ook veertigers, dertigers en twintigers, terwijl de schoolvoorstellingen en de vaste kinderfilms op de zondagmiddag middelbare scholieren en kinderen in de basis-schoolleeftijd naar Luxor trekken.

Andere doelgroepen dan de film liefhebbers worden bereikt door andersoortige activiteiten als concerten, caféoptredens en literaire activiteiten.

Een mindervalidentoegang stelt rolstoelgebruikers in staat Luxor te bezoeken en films in de tweede zaal (beneden) te zien.

Met voorstellingen op locatie, in de wijken, bereikt Luxor een publiek dat (nog) niet tot de vaste bezoekers behoort.

Mensen die 's avonds liever niet meer de deur uit gaan of aan huis gebonden zijn, kunnen via Luxor online films kijken op streaming service PICL.

Mensen met een kleine beurs kunnen op donderdagmiddag in Luxor terecht om tegen de zeer lage prijs van € 7,00 de nieuwste films te zien. Het korte-filmprogramma Luxor Short Cuts, elke eerste zaterdag van de maand, is geheel gratis toegankelijk.

De reguliere prijs van een entreekaartje bij Luxor is € 11,00. Per 1 januari 2026 wordt dit verhoogd naar € 11,50 om de over het geheel gestegen kosten (deels) te compenseren. We blijven in de pas met Gigant Apeldoorn en Focus Arnhem (€ 12,00) en Mimik Deventer (€ 13,00).

Publiciteit

Luxor publiceert een maandelijkse programmakrant, een maandelijks nieuwsbrief (aan circa 1500 pashouders), een maandelijks filmaanbod in de *Filmkrant*, een wekelijkse advertentie in *Contact*, wekelijkse artikelen in *Contact* en de *Stedendriehoek* en dagelijkse berichten op Facebook en Instagram.

Voor 'Zeman aan de IJssel' is landelijk paginagroot geadverteerd in de *Filmkrant* en de *Groene Amsterdammer* en heeft InZutphen prominent publiciteit gemaakt. Deze landelijke publiciteit zal in de komende zomerprogramma's nog worden uitgebreid.

Ook in de komende periode wordt de publiciteit op deze wijze gevoerd.

Landelijk/lokaal

Luxor sluit aan bij landelijke initiatieven als de Dag van de Korte film en bij filmfestivals als IDFA, IFFR, Cinekid en Movies That Matter. Daarnaast neemt Luxor zelf ook het initiatief voor landelijke evenementen.

Het Nederlands Poëziefilm Festival heeft in vijf jaar tijd een vaste plek veroverd op de Nederlandse filmfestivalkalender. Het trekt jaarlijks bezoekers uit het hele land naar Zutphen en met het NPF On Tour-programma bereikt het festival filmtheaters in steden als Arnhem, Utrecht, Deventer, Den Haag, Maastricht en Amsterdam.

Met 'Zomer in Luxor' wil Luxor een vervolg geven aan het succesvolle 'Zeman aan de IJssel', waarin we i.s.m. het Karel Zeman Museum in Praag Nederland kennis lieten maken met de films van de Tsjechische animatiepionier Karel Zeman (1910-1989) en waarmee we duizend bezoekers naar Luxor trokken, waaronder veel mensen die er speciaal (een weekend) voor naar Zutphen kwamen. Uitgangspunt zal telkens een filmmaker (of meerdere filmmakers) van wereldklasse zijn wiens films nog niet eerder in Nederland te zien zijn geweest. In 2026 presenteert 'Zomer in Luxor' de films van het New Yorkse fotografen/filmmakersechtpaar Morris Engel en Ruth Orkin en van de Algerijns-Franse filmregisseur Guy Gilles.

Productie & distributie

In de periode 2025-2030 wil Luxor onderzoeken of er naast de filmvertoning op een zinvolle manier een invulling kan worden gegeven aan de rol van productiehuis. Sinds 2024 begeleiden de Zutphense muzikanten Frank van Velthoven en Chris Frieswijk op uitnodiging van Luxor een zwijgende film live in het theater. Luxor zal als productiehuis deze bijzondere programma's ook aan filmtheaters elders in het land aanbieden.

Luxor wil onderzoeken of het zinvol en wenselijk is om daarnaast ook de rol van film distributeur te vervullen. En we willen onderzoeken of we i.s.m. Eye Filmmuseum gezamenlijke initiatieven kunnen ontwikkelen

Huisvesting

Luxor is gehuisvest in een prachtig monumentaal pand. Dit brengt echter ook beperkingen met zich mee. De huidige ruimte is optimaal benut, met een grote en een kleine zaal, projectieruimte, theatercafé, klein kantoortje, toiletgroep en opslagruimte. Dit heeft tot gevolg dat medewerkers noodgedwongen een deel van hun werk vanuit huis verrichten en het theatercafé wordt gebruikt als vergaderruimte.

Zoals eerder beschreven heeft Luxor een grote groei doorgemaakt, zowel in bezoekersaantallen als in programma en staf.

Daarom onderzoeken we de mogelijkheid om de verdieping boven het theater bij Luxor te betrekken. We zijn hierover met de Stichting Torenstad, de eigenaar van het pand, in gesprek. Deze ruimte zou kunnen worden benut voor een derde zaal en werkruimte voor staf en vrijwilligers.

Samenvatting Beleidslijnen voor 2025 - 2030

De in 2020-2025 bereikte groei op alle terreinen willen we doorzetten in de komende jaren in een financieel gezond Luxor.

- Nomadisch programmeren
Niet alleen in het theater, maar ook op andere plaatsen in de stad
- Talentontwikkeling
Vrijplaats voor makers, workshops voor jonge filmmakers.
In de samenwerking met Oostpact de groeimogelijkheden op het gebied van samenwerking en talentontwikkeling onderzoeken
- Diversiteit
Onverminderde inzet voor Cinema that changes the picture'
- Lokaal verankerd
Aansluiten en stimuleren van lokale initiatieven en het ondersteunen daarvan met toepasselijke films.
- Educatie
Voor- en nagesprekken bij films, hechte band met de scholen
- Landelijk
Verder benutten van landelijke initiatieven en filmfestivals
- Productie & Distributie
Speciale programma's ook naar andere theaters brengen
- Huisvesting
Inpandige uitbreiding met kantoor- en vergaderruimte en een mogelijke derde zaal.
- Organisatie
Verdere professionalisering van de organisatie
- Programmatijden
Vaste programma-tijden 13:00 / 15:15 / 20:00, biedt ruimte voor speciale voorstellingen, scholen, talenten, werkruimte voor staf en vrijwilligers.
- Financieel
Een gezonde financiële positie, goede verhouding tussen subsidie en eigen gelden.

Er gaat dus veel goed, en dat betekent dat we op veel vlakken de huidige koers in de periode 2025-2030 zullen doorzetten met de hierboven aangegeven accenten.